

Tots som referents lingüístics

#notexcusis

Professorat

D'un temps ençà, l'ús social del català ha anat retrocedint. La situació és especialment preocupant entre infants i adolescents, que veuen el català com una llengua acadèmica, allunyada del món del lleure i les relacions personals. Tots els qui ens hi relacionem en el dia a dia tenim un efecte en les seves actituds i som importants en la transmissió del català i de la consciència lingüística: som els seus referents!

Diverses organitzacions del país ens hem unit per impulsar la campanya "Tots som referents lingüístics. No t'excusis!", pensada per renovar i enfortir el compromís amb el català dels sectors i agents més vinculats amb la joventut. Necessitem la determinació i l'acció de tothom perquè el català sigui fàcilment accessible i esdevingui allò que encara no és: un dret inalienable de totes les persones que viuen a casa nostra.

El català és un dret de tots els qui vivim a casa nostra. No t'excusis: fes-te'n responsable i actua per garantir-lo. Parlar en català amb tothom és oferir a tothom l'ocasió de fer-lo servir.

Què cal canviar?

- **La subordinació lingüística:**
Els catalanoparlants, de manera majoritària, tendeixen a canviar de llengua quan algú els parla en castellà, una actitud que els dificulta seriosament arribar a fer seva la llengua catalana.
- **La manca de referents:**
En un context en què el contingut cultural i lúdic està dominat pel castellà i l'anglès, els joves tenen referents que no acostumen a parlar en català. Això, és clar, té un efecte en els seus usos lingüístics.

Et quedaràs de braços plegats?

- Des del teu sector i en les teves relacions socials, tu pots exercir de referent lingüístic.
- La suma d'actituds pot capgirar la tendència i eixamplar l'ús del català perquè tothom, independentment de la seva procedència, el pugui fer servir.

Tens experiències de promoció del català al teu centre? Ens vols explicar? Envia un correu a info@notexcusis.cat (ens pots enviar la informació en un enllaç a una notícia d'una activitat que sigui a la web del centre, fotografies o vídeos).

Organitzacions impulsores de la campanya

INTER ///
SINDICAL
TREBALL | REPÚBLICA | JUSTÍCIA SOCIAL

SOPG
Sindicat d'Escolars del País Català

USTEC-STEs
Intersindical Alternativa de Catalunya (IAC)

PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA
L'ONG del català

www.notexcusis.cat

I tu, què hi pots fer?

- **Predicar amb l'exemple:** parla sempre en català amb els alumnes, dins i fora de l'aula. Si canvies al castellà quan una altra persona se t'hi adreça, ells també ho faran.
- **Expressar-te amb correcció:** transmet un bon model de llengua per contribuir a la formació lingüística de l'infant o jove, que d'aquesta manera tindrà més oportunitats.
- **Crear espais lingüístics segurs:** genera situacions en què els alumnes facin servir el català, així s'acostumaran a parlar-lo i a relacionar-s'hi.
- **Anàlitzar el perfil sociolingüístic de l'alumnat:** coneix les llengües que parlen els alumnes i quins usos en fan per poder tenir una bona radiografia sociolingüística de la classe i del centre, i planificar una intervenció educativa adequada.
- **Vetllar per la immersió:** fes un seguiment de l'aplicació de la immersió lingüística al centre amb el suport de la inspecció educativa. L'equip directiu també ha de vetllar perquè es compleixin les funcions del coordinador lingüístic.
- **Promoure referents:** ensenya a l'alumnat referents culturals en català perquè trobin la llengua atractiva i tinguin ganes de fer-la servir.

És important treballar en xarxa i al voltant d'unes directrius clares i concretes. Fomentar l'ús de la llengua de manera conjunta i coordinada és imprescindible per assolir-ne la normalització i per aprofitar el potencial del català com a eina per a la prosperitat econòmica i laboral de la població.

Aquestes estratègies haurien de quedar definides al **Projecte Lingüístic del Centre**, que és el document que per llei tracta la vehicularitat del català i la manera en què se n'ha de fomentar l'ús. És una eina molt útil! A banda, si hi ha un Pla Educatiu d'Entorn al teu territori, aprofita-ho!

A PLATAFORMA PER LA LLENGUA T'OFERIM:

- ▶ **Tallers lúdics** i creatius adreçats als **joves**: rap, glosa i rumba, mems, xarxes socials, teatre, etc.
- ▶ **Formació** per als educadors i docents en gestió sociolingüística
- ▶ **Concurs Tísner** de creació de jocs de català, per a primària
- ▶ **Grups de conversa** en català per a joves o famílies
- ▶ **Apparella't:** l'app per fer parelles lingüístiques

Accions del dia a dia

- **Activitats:** organitza activitats lúdiques en un entorn distès perquè els infants i joves connectin amb el català i s'hi vinculin.
- **Material:** treballa amb material didàctic en llengua catalana, sigui quin sigui el format, i vetlla perquè hi hagi llibres en català a la biblioteca del centre.
- **Comunicacions:** fes servir sempre el català en la comunicació interna i externa, ja sigui en reunions com en missatges, correus, documentació, cartells i senyals.
- **Atenció:** atén les famílies en català. Si t'esforces a ensenyar el català als alumnes, per què hauries de deixar de banda la família?
- **Ofimàtica:** configura en català el sistema operatiu dels ordinadors, tauletes i dispositius electrònics, com també els programes i les aplicacions. Anima els alumnes a navegar en català!
- **Agenda:** informa't de les activitats en català que es fan a l'entorn proper del centre i organitza sortides perquè tot el grup faci servir la llengua en la quotidianitat, fora del context acadèmic.

RECURSOS INFORMÀTICS I AUDIOVISUALS:

- ▶ Softcatalà (catalanitzador i corrector/ traductor): www.softcatala.org
- ▶ Filmin.cat: www.filmin.cat
- ▶ Videojocs en català: llengua.gencat.cat/videojocs
- ▶ Jocs en català: www.cpnl.cat/jocs/cataleg (CPNL) i www.jocsijoguines.cat/jocs-joguines
- ▶ Pel·lícules i sèries doblades i subtítolades al català: www.goitaquefanara.cat
- ▶ Materials audiovisuals i propostes didàctiques en català: www.cinescola.info
- ▶ Divulgació científica en català: www.cienciaoberta.cat/neurones

BANC DE RECURSOS PER APRENDRE CATALÀ:

- ▶ Parla.cat: www.parla.cat
- ▶ Aprenre català des de: www.ja.cat/aprenemcatala

TOTA LA INFORMACIÓ